

Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ:
ΠΡΟΤΥΠΟ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΙ
ΣΥΜΒΟΛΟ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ

Αναστασία Τούρτα

Επίτιμη Διευθύντρια Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού

Ἡ μάχη τοῦ Ἀλέξανδρου κατὰ τὴν ἑλληνιστικὴν παράδοσιν. Ἡ μάχη πρὸς τὴν ἐκείνην ὑπὸ τοῦ Ἀλέξανδρου ἐπὶ τὸν Πέρσην βασιλέα.

حضرت اسکندر داز بوشن ایلله جنک ایلدو کی شوی در

Ο Αλέξανδρος νικά τον Δαρείο.
Εικονογραφημένο χειρόγραφο
Μυθιστορήματος του
Αλεξάνδρου. 14^{ος} αι.
Ελληνικό Ινστιτούτο Βενετίας.

Ο Αλέξανδρος κυνηγός, ύφασμα, 7^{ος}- 8^{ος} αι.,
Ουάσινγκτον, Μουσείο υφασμάτων.

Βασιλικό κυνήγι, 8^{ος} αι., ύφασμα, Λυών,
Ιστορικό Μουσείο Υφασμάτων

Ανάληψη Αλεξάνδρου σε ελεφαντοστέινο κιβωτίδιο. Α΄ μισό 10^{ου} αι. Darmstadt.
Hessisches Landesmuseum.

Ήλιος και ζωδιακός κύκλος.
Αστρονομικοί πίνακες Κλαύδιου Πτολεμαίου. 753/4. Περγαμηνή. Βατικανό.

Ανάληψη του
Προφήτη Ηλία.
Εικόνα. 1628/9,
Συλλογή Δ.
Οικονομόπουλου.
Θεσσαλονίκη. ΜΒΠ

Ἁλέξιος Δούκας Μούρτζουφλος

Ο αυτοκράτορας Αλέξιος
Ε΄ Δούκας Μούρτζουφλος.
Εικονογραφημένο
χειρόγραφο. 14^{ος} αι. Βιέννη.
Εθνική Βιβλιοθήκη.

Η Ανάληψη του
Αλεξάνδρου σε διάδημα
με σμάλτα.
12^{ος} – 13^{ος} αι. Κίεβο.
Ιστορικό Μουσείο.

Η Ανάληψη του Αλεξάνδρου. Επιχρυσωμένο κύπελλο. 12^{ος} αι.
Αγ. Πετρούπολη. Μουσείο Ερμιτάζ.

Ανάληψη Αλεξάνδρου σε
ασημένιο πινάκιο. 1208-
1216. Σιβηρία.
Περιφερειακό Μουσείο
Shuryshkar.

Μαρμάρινη πλάκα με Ανάληψη
Αλεξάνδρου. 14^{ος} αι. Μουσείο Μυστρά.

Μαρμάρινη πλάκα με Ανάληψη
Αλεξάνδρου. 12^{ος} αι.
Φρούριο Χαλκίδας.

Μαρμάρινη πλάκα με Ανάληψη Αλεξάνδρου.
10^{ος} – 11^{ος} αι. Άγιος Μάρκος. Βενετία.

Επεισόδια από το Μυθιστόρημα του Αλέξανδρου σε
θραύσματα βυζαντινών αγγείων από τη Θεσσαλονίκη, την
Αθήνα και την Κωνσταντινούπολη

Ανάληψη Αλεξάνδρου
σε πινάκιο με
περίκλειστα σμάλτα.
1114-1144. Innsbruck.
Tiroler
Landesmuseum.

Ανάληψη Αλεξάνδρου
σε πινάκιο με
περίκλειστα σμάλτα.
1114-1144. Innsbruck.
Tiroler
Landesmuseum.

Ανάληψη Αλεξάνδρου σε
πλάκα με σμάλτο.
Μέσα 12^{ου} αι. Λονδίνο.
Μουσείο Victoria and
Albert.

Κωνσταντίνος και Ελένη – Ανάληψη
Αλεξάνδρου.
Μολύβδινη σφραγίδα-φυλακτό. 10^{ος} αι. Αγ.
Πετρούπολη. Μουσείο Ερμιτάζ.

Οι πόλεις της Μικράς Ασίας παραδίδονται στον Αλέξανδρο.
Ο Αλέξανδρος έρχεται στη Συκελία.
Εικονογραφημένο χειρόγραφο Μυθιστορήματος του Αλεξάνδρου.
14^{ος} αι. Ελληνικό Ινστιτούτο Βενετίας.

οὐκ αὐτὸ καὶ κατὰ τὸ βορρῶν μέρος ἐλθεῖν· καὶ πρὸς τὴν
 ὁδὸν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν Πρωσσικήν γῆν· ἢ τὴν δὲ Κε-
 κροπόλιν εἶναι τῆς Ἰνδίας χερσονήσου· ἐν ταύτῃ πόρῳ
 Ἰσχυροῦ· καὶ πᾶν τὰ οἰκουμένην δαῖμα μετ' ἑαυτοῦ ἀπέ-
 λαμψε τὸν ἀλέξανδρον· ὡς πᾶν τα κατὰ φύσιν οἰκουμένην τῆς

Ο Αλέξανδρος καταλαμβάνει τα
 βασίλεια του Πύρου.
 Εικονογραφημένο χειρόγραφο
 Μυθιστορήματος του
 Αλεξάνδρου. 14^{ος} αι. Ελληνικό
 Ινστιτούτο Βενετίας.

ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ· καὶ πᾶν τὰ οἰκουμένην δαῖμα μετ' ἑαυτοῦ ἀπέλαμψε τὸν ἀλέξανδρον·
 حضرت اسکندر زنگی عسکرینک حصارین و اردق
 حصار خلق اسکندر را باغنه دو شد و کی تقوی

Ο Αλέξανδρος κτίζει την Αλεξάνδρεια.
Εικονογραφημένο χειρόγραφο
Μυθιστορήματος του Αλεξάνδρου.
14^{ος} αι.
Ελληνικό Ινστιτούτο Βενετίας.

Ο αυτοκράτορας της Τραπεζούντας Αλέξιος Γ΄ Κομνηνός (1349 – 1390).

Εικονογραφημένο χειρόγραφο
Μυθιστορήματος του Αλεξάνδρου. 14^{ος} αι.
Ελληνικό Ινστιτούτο Βενετίας.

είσθε τὸν ἀσπίδα σὺν ἑμὲ καὶ τὸν ἀσπίδα σὺν ἑμὲ

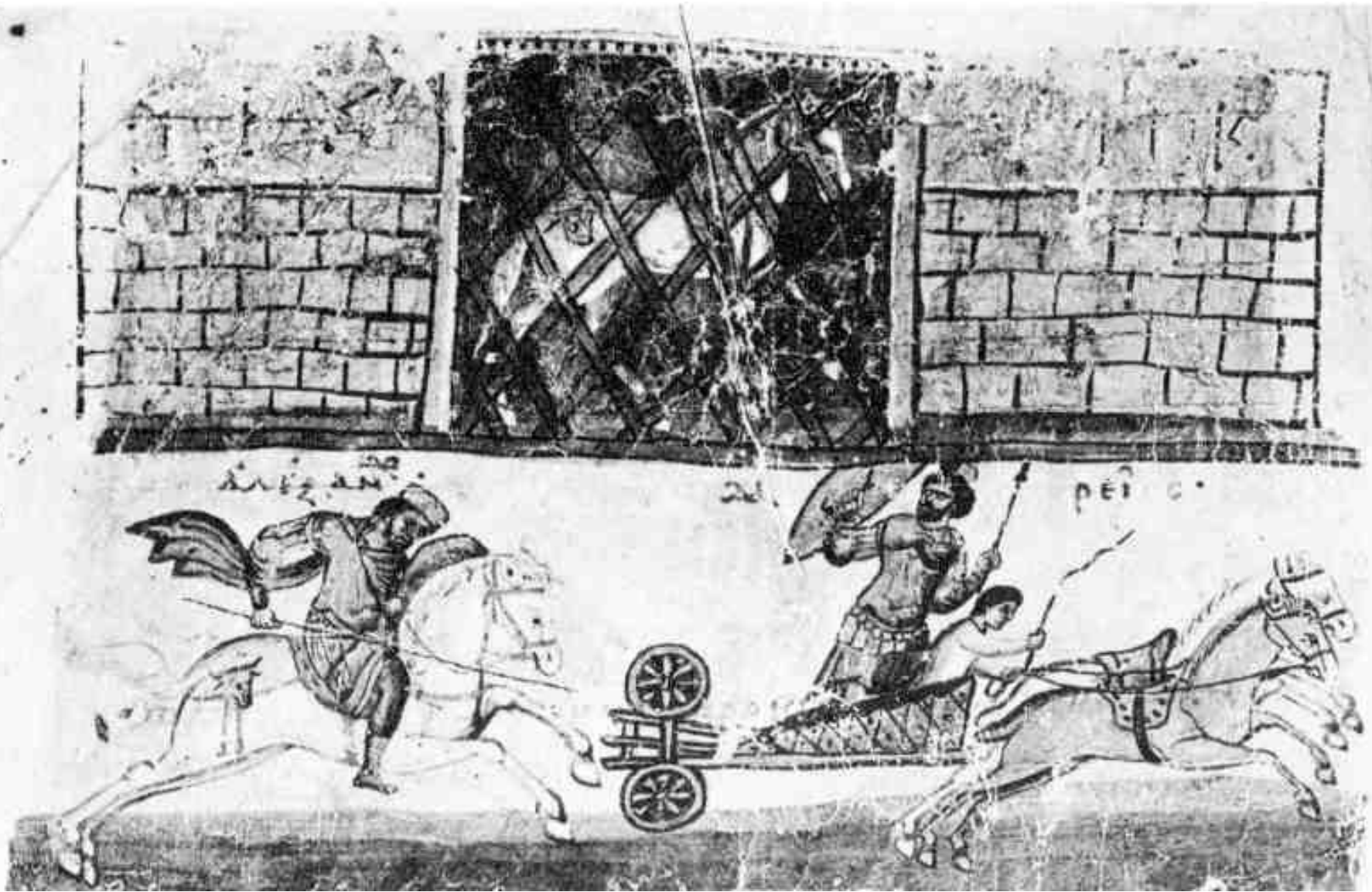
ΒΟΥΚΕΦΑΛΟΣ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ

Ο Βουκεφάλας και ο Φίλιππος.
Εικονογραφημένο χειρόγραφο. 10^{ος} – 11^{ος} αι. Βενετία.
Μαρκιανή Βιβλιοθήκη.

Ο Αλέξανδρος καταδιώκει τον Δαρείο. Εικονογραφημένο χειρόγραφο. 10^{ος} – 11^{ος} αι.
Βενετία. Μαρκιανή Βιβλιοθήκη.

ἄλλοι ἀφ' αὐτῶν. ὁ μὲν οὖν
ἦν ἐπικρῶν σατάνου.

Κυνοκέφαλοι.
Εικονογραφημένο
χειρόγραφο. 10^{ος} – 11^{ος} αι.
Παρίσι. Εθνική Βιβλιοθήκη.

Ποῦτε καὶ τὴν αὐτὴν
καὶ φωνὰν ἀφ' αὐτῶν.
καὶ τὴν φωνὴν ἑκαστοῦ.

26.06.2011 12:37

Ο Χριστός σε δόξα. Οι ψαλμοί 148-150. Τοιχογραφία. 1560.
Μονή Φιλανθρωπινών. Νησί Ιωαννίνων.

Στηθοκέφαλος. Οι ψαλμοί 148-150. Τοιχογραφία. 1560.
Μονή Φιλανθρωπινών. Νησί Ιωαννίνων.

26.06.2011 12:41

Ο Αββάς Σισώης μπροστά στον τάφο του Μεγάλου Αλεξάνδρου.
Τοιχογραφία. 1566.
Μονή Βαρλαάμ Μετεώρων.

+ ἐκείσε αὐτὸν ἡλεξάνδρου κερβασι γειτὶς ἄβραυπο κλάσασιν ἀπὸ τῆς κτῆσιν τοῖς ὑπὸ αὐτοῖς
 ἔθνεσιν ἡ ἐκείσε ἀπὸ τῆς ἀσπίδος τοῦ βορρᾶ ὄρημα τῆς δεξιᾶς κασπίας τῆς
 δεξιᾶς ὄρημα τῆς δεξιᾶς

Τα αποκλεισμένα 22 μιὰρά ἔθνη πέρα ἀπὸ τὶς Κασπίες πύλες.
 Εἰκονογραφημένο χεῖρόγραφο Μυθιστορήματος τοῦ Ἀλεξάνδρου.
 14^{ος} αἰ. Ἑλληνικὸ Ἰνστιτούτο Βενετίας.

حضرت اسکندر و لایحه ابوب دیری دو تدوین پادشاهان
 بر پاره حبیبس ایلدوکی تصویر در
 189

Το όραμα του προφήτη Δανιήλ για τα τέσσερα θηρία. Χειρόγραφο Χριστιανικής Τοπογραφίας του Κοσμά Ινδικοπλέυστη. 11^{ος} αι. Μονή Σινά.

Η Δευτέρα Παρουσία. Τοιχογραφία, μετά το 1570. Ναός Αγίου Δημητρίου στα Παλατίτσια Ημαθίας.

Ο Ναβουχοδονόσωρ, ο Κύρος, ο Αλέξανδρος και ο Αύγουστος. Τοιχογραφία, μετά το 1570. Ναός Αγίου Δημητρίου στα Παλατίσια Ημαθίας.